

Ohlédnutí za první částí přírodovědné abecedy

Text: Monika Tošenovská

Během loňského roku jsme vám nabídli různé přírodovědné náměty k oživení přírodopisných hodin, lekcí přírodovědných kroužků, akcí pro rodiny s dětmi nebo jen tak k soukromým hrám, pozorováním a bádáním na několik prvních písmen z abecedy: A, B, C, Č, D, Ď a E. Jsme moc rádi, že vás některé tipy zaujaly a sdíleli jste s námi vaše zkušenosti a dojmy – děkujeme! Tři vylosované účastníky jsme odměnili drobnými přírodovědnými cenami. Přejeme, ať kromě radosti přinesou i spoustu nových zážitků a objevů v přírodě ☺. A těšíme se na další vaše příspěvky v tomto roce!

Zapojit se můžete s jakoukoli aktivitou, která se pojí s daným písmenem abecedy, která nás čekají letos anebo i v budoucnu. Lze tedy využít naše nápady, nebo naopak přinést nějaký nápad k nám a sdílet jej touto cestou s ostatními.

Foto: Vylosování odměnění příspěvů – kromě několika výtisků Naší přírody, pexesa a slevových poukázek na předplatné časopisu sloužící také jako krásně ilustrované záložky obdržely děti z MŠ Univerzity Palackého v Olomouci krásnou knihu Strom fungující také jako velická skládačka, děti z RC Heřmánek v Olomouci terénní mikroskop a domškoláci z Eccáčku Šternberk sadu hmyzích stavebnic

Tady je výběr z toho, co se vám letos podařilo:

Paní učitelce Květě Děrdové v ZŠ Břidličná se povedlo propojit fyziku s matematikou při přírodovědném tématu „bezobratlí“. V laboratorním cvičení žáci stopovali, kolik času trvá vybraným druhům bezobratlých opustit nakreslený kruh o průměru cca 1 m. Zároveň zakreslovali

dráhu živočicha, kterou si pak pomocí provázku změřili. Zjišťovali tedy rychlost živočicha, dráhu, kterou urazil, a čas, jenž mu to trvalo. Žáci přitom trénovali měření, převody i počítání. Téma ještě doladili povídáním o různých typech pohybu a pohybových orgánů u těchto drobných živočichů – např. o svalových pohybech larev potměnků, kráčivých nohách, skákacích končetinách sarančat...

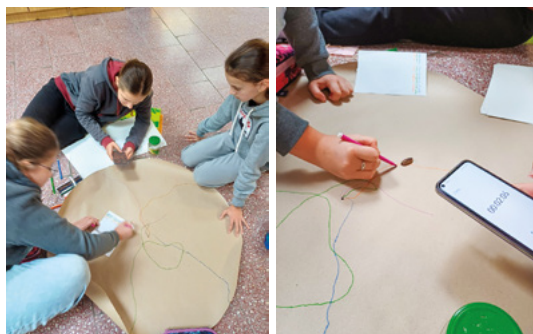

Foto: Mgr. Květa Děrdová

Foto: Artur Wostrý

Artur (11 let) si vyzkoušel mapování bobrů v terénu. Baví ho biologie, a tak se každoročně účastní biologické olympiády. Loni se zapojil mapováním bobrů jako svým vstupním projektem. Vypravil se do CHKO Litovelské Pomoraví a spolu s odborným zoologem pátral po pobytových stopách bobrů. Objevil nejen otisky tlapek v blátě,

ale i bobří cestičky, skluzavky, různé typy bobřích okusů, a dokonce i bobří hrad. Při konzultacích se zoologem se dozvěděl mnoho ze života bobrů, z jakých různých důvodů bobr ve svém teritoriu ohlodává stromy i proč se bobr dostává s člověkem do konfliktu. Artur se svým projektem úspěšně postoupil do krajského kola, a hlavně během svého projektu načerpal spoustu zajímavých vědomostí přímo v terénu s odborníkem – a to se nezapomíná 😊

Vilík (5 let) pozoroval se svým tatínkem cvrčka polního díky výpravě na Pasekářskou stezku u Zlína, kterou každoročně na jaře organizuje magistrát města Zlína. Cvrčka se lektorům podařilo chytit na osvědčené lokalitě do kelímkové lupy a nechali účastníky si jej detailně prohlédnout. Vilík s tatínkem nejvíc zajímalo, jak se pozná, jestli se jedná o samečka nebo samičku. Dozvěděli se, že samička se pozná podle dlouhého kladélka na zaděčku a také bývá trochu větší. Cvrček byl pak opět vypuštěn v blízkosti nory. Ze všech stran v blízkém okolí se přitom ozýval cvrkot potvrzující hojný místní výskyt tohoto druhu.

Foto: Martin Kukal

Do MŠ Univerzity Palackého v Olomouci si paní učitelky pozvaly lektorku z České společnosti pro ochranu netopýrů. Děti si mohly z blízka prohlédnout živé handicapované netopýry a také si je pohladit. Děti se dozvěděly, jak netopýři vypadají, kde se ukrývají, čím se živí, jak se

mezi sebou dorozumívají a jak se orientují. Zjistily, proč se netopýři někdy dostávají do záchranné stanice a jak se v případě nálezu zraněného netopýra zachovat. Poslechly si, jak se netopýři ozývají, a také si pomocí bat detektoru ověřily, že netopýři skutečně umí vydávat zvuky, které my lidé normálně neslyšíme. Demonstrováný přístroj jim ukázal, že ten „tajný zvuk“ tam opravdu existuje a lektorka vysvětlila, jak vysílání takového zvuku netopýřům slouží k orientaci v prostoru i lovu kořisti – tzv. echolokaci.

Foto: Taťána Nátěstová

Ve Velké Bystřici si v kroužku Malý biolog na lekci o **broucích** povídali a formou her se dozvěděli o stavbě broučího těla, jejich vývoji, různých způsobech života rozličných druhů brouků, způsobech odchyty brouků... Také využili naše omalovánkové pexeso a vyrobili si z něj malé kapesní atlasy k poznávání brouků v terénu ☺.

Foto: Hana Dostálová

V Rodinném centru Heřmáněk v Olomouci-Holici se tématem „**berušky**“ nechali inspirovat k uspořádání ekoprogramu pro rodiče a prarodiče s malými dětmi. V parku společně pátrali po beruškách a také ruměnicích – pozorovali je v kelímkových lupách, povídali si o rozdílech a podobnostech mezi nimi, skládali tematické skládačky, počítali puntíčky, modelovali vlastní broučky podle fantazie z tuhnoucí plastelíny...

Foto: Beata Kalinová

Foto: Alžběta Síkorová

Domškoláci sdružující se ve šternberském dětském klubu Eccáček se v rámci přírodovědných lekcí pustili také do tématu „ryby“. Tam se kromě o **candátovi** a **cejnovi** dozvěděli také o spoustě dalších druhů našich sladkovodních ryb a jejich hlavních poznávacích znacích. Stavbu rybího těla si demonstrovali s pomocí exponátu rybí kostry a „pitvy“ uzené makrely. Terénním mikroskopem pozorovali rybí šupinu. Různými pohybovými hrami venku se naučili několik zajímavostí z ekologie sladkovodních ryb. Na závěr popustily uzdu své fantazii při vybarvování realistických rybích omalovánek vodovkami a jejich zdobení třpytkami.

BUDEME MOC RÁDI,

když nám pošlete jakékoli vaše vlastní nápady (ať už k písmenu, které už jsme zpracovali, nebo které nás teprve čeká) nebo dokonce jakékoli záznamy toho, co jste na základě našich tipů vyzkoušeli. Vaše nadšení se podělit snad povzbudí i možnost otištění vašich nápadů, pozorování či vytvoření na konci našeho cyklu. Odvážní zasílači budou po každém čísle také zařazeni do slosování o drobnou přírodovědnou cenu pro radost ☺. Své nápady, tipy, zkušenosti, fotografie, obrázky, záznamy o pozorování atd. posílejte na monika.tosenovska@seznam.cz!